

Trast pro ekonomiku a společnost

Právní úprava prodeje zahradních přebytků

Právní analýza pro Trast pro ekonomiku a společnost v rámci projektu „Legislativní podmínky pro malé producenty a zpracovatele (nejen) na venkově“

Radek Motzke, Ekologický právní servis
Červen 2008

*Podpořeno grantem
z Islandu, Lichtenštejska a
Norska v rámci Finančního
mechanismu EHP a Norského
finančního mechanismu
prostřednictvím Nadace
rozvoje občanské společnosti*

1	Vztah k živnostenskému zákonu a zákonu o zemědělství	4
2	Vztah k zákonu o dani z příjmu.....	4
3	Vztah k přepisům upravujícím zdravotní nezávadnost potravin	4
4	Citace vybraných předpisů:	7
4.1	<i>Potravinářský podnik.....</i>	7
	čl. 1 nařízení ES 178/2002	7
	čl. 3 nařízení ES 178/2002	7
	§ 1 zák. 110/1997 Sb., o potravinách	8
	§ 3 zák. 110/1997 Sb. o potravinách	8
4.2	<i>Uvádění potravin do oběhu</i>	8
	§ 10 zák. 110/1997 Sb., o potravinách	8
	§ 11 zák. 110/1997 Sb., o potravinách	9
	§ 3 zák. 455/2001 Sb., o živnostenském podnikání	11
	§ 10 zák. 568/1992 Sb., o dani z příjmu	13

Právní upozornění

Copyright © 2008 Trast pro ekonomiku a společnost, o.s., Dvořákova 13, 602 00, Česká republika. Všechna práva vyhrazena.

V předkládaném textu jsou použity vybrané citace právních předpisů, které však nemusí být úplné. Účelem vybraných pasáží právních předpisů je odpovědět na specifické otázky této analýzy. Citované texty proto nemohou v žádném případě nahradit plná a aktuální znění příslušných právních norem. Trast pro ekonomiku a společnost proto nenese odpovědnost za případné škody, vzniklé nesprávným nebo neúplným použitím citovaných právních předpisů.

1 Vztah k živnostenskému zákonu a zákonu o zemědělství

Zákon číslo 455/1991 Sb., živnostenský zákon výslovně vylučuje v § 3 odstavci 3 písmenu f) ze svého režimu „prodej nezpracovaných rostlinných a živočišných výrobků z vlastní drobné pěstitelské a chovatelské činnosti fyzickými osobami“ a stanoví, že v tomto případě se nejedná o živnost v jakékoliv podobě.

Obdobně i zákon číslo 252/1997 Sb., o zemědělství stanoví, v § 2e odstavci 2 následující: „Fyzická osoba provozující drobné pěstitelské a chovatelské činnosti, anebo prodávající nezpracované rostlinné a živočišné výrobky, nepodléhá evidenci zemědělského podnikatele podle tohoto zákona.“

Drobní pěstitelé se tudíž nemusí přihlašovat podle žádného z výše uvedených předpisů.

2 Vztah k zákonu o dani z příjmu

Prodej zahradních přebytků spadá do kategorie „ostatních příjmů“ podléhajících dle § 3 zákona číslo 568/1992 Sb., o dani z příjmů, dani z příjmu fyzických osob. Tato kategorie je blíže specifikována v § 10 citovaného předpisu. V odstavci 1 písmenu a) je výslovně zahrnut příležitostný prodej movitých věcí včetně zemědělských produktů do této skupiny, zároveň je však v odstavci 3 písmeno a) stanoveno, že tento zdroj příjmů je osvobozen od daně z příjmu až do výše 20 000 Kč za zdaňovací období. Pokud tedy příjmy z tohoto zdroje nepřesáhnou 20 000 Kč, nezakládá jejich nabytí v souladu s § 38g odstavcem 1 ani povinnost podat daňové přiznání.

3 Vztah k předpisům upravujícím zdravotní nezávadnost potravin

V této oblasti se uplatní řada předpisů, včetně nařízení ES, což poněkud znepráhledňuje situaci. Zákon 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, který obsahuje základní povinnosti při uvádění potravin na trh a vymezuje některé základní pojmy, navazuje na nařízení ES, přebírá částečně i terminologii těchto nařízení. Povinnosti dle tohoto zákona se vztahují na provozovatele potravinářského podniku, zákon 110/1997 Sb. v tomto případě přímo odkazuje na nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva. Toto nařízení pak předně v článku 1 vymezuje svou působnost na všechny fáze výroby a distribuce potravin s výjimkou prvovýroby pro domácí spotřebu, a dále pak v článku 3 bodu 2 vymezuje, co považuje za potravinářský podnik. Potravinářským podnikem je tedy: „veřejný nebo soukromý podnik, ziskový nebo neziskový, který vykonává činnost související s jakoukoli fází výroby, zpracování a distribuce potravin.“ Dle informací ze Státní zemědělské a potravinářské inspekce tento pojem zahrnuje i ty, co pouze prodávají přebytky ze své zahrady.

Zákon 110/1997 Sb., o potravinách se uplatní tedy i na drobné pěstitelé, tzn. uplatní se na ně především povinnosti uvedené v § 3 tohoto zákona – jde hlavně i o požadavky na jakost potravin a jejich hygienický způsob uvádění na trh, ale také je zde stanovena ohlašovací povinnost o zahájení činnosti orgánu dozoru (v souladu s § 16 odstavce 1 by šlo o Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci). Další povinnosti týkající se např. zákazu klamání spotřebitele nebo nárokům na skladování potravin jsou obsaženy v § 10 a § 11 citovaného zákona. Jak již bylo zmíněno, na jejich dodržování dohlíží Státní zemědělská a potravinářská inspekce, která může udělovat peněžité sankce za jejich porušení (§ 17 a následující citovaného zákona).

Konkrétní nároky na jakost a nezávadnost potravin jsou pak upraveny ve vyhlášce číslo 157/2003 Sb., ze dne 12. května 2003, kterou se stanoví požadavky pro čerstvé ovoce a čerstvou zeleninu, zpracované ovoce a zpracovanou zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich, jakož i další způsoby jejich označování.

Pro jednotlivé plodiny jsou pak rozhodné tyto předpisy:

- Nařízení Komise č. 2001/2396/ES ze 7. prosince 2001, kterým se stanoví obchodní norma pro pór a které zrušuje nařízení č. 89/1076/EHS.
- Nařízení Komise č. 2001/1799/ES z 12. září 2001, kterým se stanoví obchodní norma pro citrusové plody, ve znění nařízení č. 2002/453/ES, a které zrušuje nařízení č. 89/920/EHS.
- Nařízení Komise č. 2001/1619/ES ze 6. srpna 2001, kterým se stanoví obchodní norma pro jablka a hrušky a kterým se mění nařízení č. 89/920/EHS.
- Nařízení Komise č. 2001/1615/ES ze 7. srpna 2001, kterým se stanoví obchodní norma pro melouny cukrové a kterým se mění nařízení č. 97/1093/ES.
- Nařízení Komise č. 2001/1543/ES z 27. července 2001, kterým se stanoví obchodní norma pro saláty, endivii kadeřavou letní a eskariol a které zrušuje nařízení č. 88/79/EHS.
- Nařízení Komise č. 2001/1508/ES z 24. července 2001, kterým se stanoví obchodní norma pro cibuli kuchyňskou a kterým se mění nařízení č. 83/2213/EHS.
- Nařízení Komise č. 2001/1135/ES z 8. června 2001, kterým se mění ustanovení o rozměrech, uvádění na trh a označování daných obchodními normami a kterým se mění nařízení č. 97/659/ES.
- Nařízení Komise č. 2001/912/ES z 10. května 2001, kterým se stanoví obchodní norma pro fazolové lusky.
- Nařízení Komise č. 2000/851/ES z 27. dubna 2000, kterým se stanoví obchodní norma pro meruňky a které zrušuje nařízení č. 91/1108/EHS a nařízení č. 98/1010/ES.
- Nařízení Komise č. 2000/790/ES ze 14. dubna 2000, kterým se stanoví obchodní norma pro rajčata a které zrušuje nařízení č. 83/78/EHS.
- Nařízení Komise č. 2002/2137/ES z 29. listopadu 2002, kterým se stanoví obchodní norma pro stolní hrozny révy vinné a kterým se mění nařízení č. 1999/2789/ES.
- Nařízení Komise č. 1999/2561/ES z 3. prosince 1999, kterým se stanoví obchodní norma pro hrachové lusky, ve znění nařízení č. 2001/532/ES.
- Nařízení Komise č. 1999/2377/ES z 9. listopadu 1999, kterým se stanoví obchodní norma pro chřest.
- Nařízení Komise č. 1999/2335/ES z 3. listopadu 1999, kterým se stanoví obchodní norma pro broskve a nektarinky a které zrušuje nařízení č. 90/3596/ES.
- Nařízení Komise č. 1999/1257/ES z 17. května 1999, kterým se stanoví obchodní norma pro papriku zeleninovou, ve znění nařízení č. 2000/2706/ES. Nařízení Komise č. 1999/1168/ES z 3. června 1999, kterým se stanoví obchodní norma pro švestky, ve znění nařízení č. 2000/848/ES.

- Nařízení Komise č. 1999/730/ES ze 7. dubna 1999, kterým se stanoví obchodní norma pro mrkev a kterým se mění nařízení č. 89/920/EHS.
- Nařízení Komise č. 1998/963/ES ze 7. května 1998, kterým se stanoví obchodní normy pro květák a artyčoky, ve znění nařízení č. 2001/1135/ES a nařízení č. 1999/2551/ES.
- Nařízení Komise č. 1997/2288/ES z 18. listopadu 1997, kterým se stanoví obchodní norma pro česnek a které zrušuje nařízení č. 10/65/EHS.
- Nařízení Komise č. 1997/1093/ES z 16. června 1997, kterým se stanoví obchodní normy pro melouny cukrové a melouny vodní, ve znění nařízení č. 2001/1615/ES.
- Nařízení Komise č. 1997/831/ES ze 7. května 1997, kterým se stanoví obchodní norma pro avokádo, ve znění nařízení č. 1999/1167/ES.
- Nařízení Komise č. 1994/2257/ES ze 16. září 1994, kterým se stanoví norma jakosti pro banány, ve znění nařízení č. 1996/1135/ES a nařízení č. 1997/386/ES.
- Nařízení Komise č. 1990/410/EHS ze 16. února 1990, kterým se stanoví norma jakosti pro kiwi, ve znění nařízení č. 1992/305/EHS a nařízení č. 1997/888/ES.
- Nařízení Komise č. 1987/1677/EHS z 15. června 1988, kterým se stanoví norma jakosti pro okurky, ve znění nařízení č. 1997/888/ES.
- Nařízení Komise č. 1987/1591/ES z 5. června 1987, kterým se stanoví normy jakosti pro zelí hlávkové a kapustu hlávkovou, kapustu růžičkovou, celer řapíkatý, špenát a pro švestky, ve znění nařízení č. 2000/1135/ES, nařízení č. 1992/658/EHS, nařízení č. 1997/888/ES a nařízení č. 1991/1168/EHS.
- Nařízení Komise č. 1987/899/EHS z 30. března 1987, kterým se stanoví normy jakosti pro třešně a jahody, ve znění nařízení č. 2002/843/ES, nařízení č. 1992/658/EHS a nařízení č. 1997/888/ES.
- Nařízení Komise č. 1983/2213/EHS z 28. července 1983, kterým se stanoví normy jakosti pro cibuli a rychlené puky čekanky salátové, ve znění nařízení č. 2001/1508/ES, nařízení č. 1987/1654/EHS, nařízení č. 1991/1872/EHS, nařízení č. 1991/3439/EHS, nařízení č. 1992/658/EHS, nařízení č. 1997/888/ES a nařízení č. 1997/2390/ES.
- Nařízení Komise č. 1981/1292/EHS z 12. května 1981, kterým se stanoví norma jakosti pro pór, lilek a cukety, ve znění nařízení č. 2001/1135/ES a nařízení č. 1997/888/ES. Nařízení Komise č. 1999/1455/ES z 1. července 1999, kterým se stanoví obchodní norma pro papriku zeleninovou.

Některé požadavky jsou dále stanoveny technickými normami:

- ČSN 46 3010 Ovoce čerstvé. Jádrové ovoce.
- ČSN 46 3022 Švestky, slívy, renklódy a mirabelky.
- ČSN 46 3023 Třešně a višně.
- ČSN 46 3030 Ovoce čerstvé. Bobulové ovoce a lesní plody.
- ČSN 46 3032 Borůvky.
- ČSN 46 3033 Maliny.
- ČSN 46 3050 Skořápkové ovoce čerstvé.
- ČSN 46 3051 Kaštany jedlé.
- ČSN 46 3060 Čerstvé jižní plody. Citrusové plody a ananas.

- ČSN 46 3063 Fíky čerstvé.
- ČSN 46 3064 Čerstvé jižní plody. Ostatní plody tropů a subtropů (tomel).
- ČSN 46 3065 Čerstvé jižní plody. Ostatní plody tropů a subtropů (karambola, papája).
- ČSN 46 3066 Anona.
- ČSN 46 3069 Mango.
- ČSN 46 3085 Kokosové ořechy čerstvé.
- ČSN 46 3110 Zelenina čerstvá. Košťálová zelenina.
- ČSN 46 3111 Brokolice.
- ČSN 46 3120 Zelenina čerstvá. Kořenová zelenina.
- ČSN 46 3122 Křen.
- ČSN 46 3123 Ředkvička.
- ČSN 46 3124 Černý kořen.
- ČSN 46 3130 Zelenina čerstvá. Listová zelenina.
- ČSN 46 3135 Pekingské zelí.
- ČSN 46 3136 Reveň.
- ČSN 46 3142 Vyluštěná hrachová zrna.
- ČSN 46 3150 Zelenina čerstvá. Plodová zelenina.
- ČSN 46 3151 Cukety.
- ČSN 46 3152 Lilek.
- ČSN 46 3160 Zelenina čerstvá. Cibulová zelenina.
- ČSN 46 3172 Kopr.
- ČSN 46 3173 Fenykl sladký.

4 Citace vybraných předpisů

4.1 Potravinářský podnik

čl. 1 nařízení ES 178/2002

Toto nařízení se vztahuje na všechny fáze výroby, zpracování a distribuce potravin a krmiv. Nevztahuje se na prvovýrobu určenou pro osobní potřebu ani na domácí přípravu potravin, manipulaci s nimi nebo jejich skladování za účelem osobní domácí spotřeby.

čl. 3 nařízení ES 178/2002

"potravinářským podnikem" veřejný nebo soukromý podnik, ziskový nebo neziskový, který vykonává činnost související s jakoukoli fází výroby, zpracování a distribuce potravin;

(Anglická verze: 'food business operator' means the natural or legal persons responsible for ensuring that the requirements of food law are met within the food business under their control)

§ 1 zák. 110/1997 Sb., o potravinách

Předmět úpravy

- (1) Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství 1) a upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropských společenství 1a) povinnosti provozovatele potravinářského podniku 1b) a podnikatele, který vyrábí nebo uvádí do oběhu tabákové výrobky, a upravuje státní dozor nad dodržováním povinností vyplývajících z tohoto zákona a z přímo použitelných předpisů Evropských společenství.

§ 3 zák. 110/1997 Sb. o potravinách

Povinnosti provozovatelů potravinářského podniku

- (1) Provozovatel potravinářského podniku je povinen
 - a) dodržovat smyslové, fyzikální, chemické a mikrobiologické požadavky na jakost potravin,
 - b) dodržovat ve všech fázích výroby a uvádění potravin do oběhu technologické a hygienické požadavky, způsob a podmínky přepravy, skladování a manipulace s potravinami,
 - c) dodržovat požadavky pro obsah, podmínky a způsob použití vitaminů, minerálních látek a dalších látek s nutričním nebo fyziologickým účinkem, dále látek přídatných, pomocných a látek určených k aromatizaci,
 - d) dodržovat požadavky pro druhy a přípustná množství kontaminujících látek, reziduí pesticidů, toxikologicky významných látek a látek vznikajících činností mikroorganismů v potravinách a surovinách,
 - e) zajistit, aby v potravinách nebylo překročeno nejvyšší přípustné množství zbytků veterinárních léčiv a biologicky aktivních látek používaných v živočišné výrobě,
 - f) dodržovat požadavky na čistotu a identitu látek uvedených v § 2 písm. i) až l), vitaminů, minerálních látek a dalších látek s nutričním nebo fyziologickým účinkem,
 - g) při použití přídatných látek schválených rozhodnutím Ministerstva zdravotnictví podle § 3a odst. 1 nebo doplňků stravy schválených rozhodnutím Ministerstva zdravotnictví podle § 11 odst. 2 písm. b) bodu 1 dodržovat schválený rozsah použití a označení těchto látek na obalu potraviny,
 - h) poskytnout potřebný počet zaměstnanců a odpovídající technické vybavení pro zajištění výkonu kontroly podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství upravujících dovoz některých potravin ze třetích zemí,
 - i) oznámit v listinné podobě nebo způsobem umožňujícím dálkový přenos dat zahájení, změny nebo ukončení výkonu předmětu činnosti podle tohoto zákona nejpozději v den, kdy tyto skutečnosti nastaly, příslušnému orgánu dozoru s uvedením svého jména, příjmení nebo obchodní firmy, místa podnikání a adresy provozovny, jde-li o osobu fyzickou, nebo obchodní firmy nebo názvu, sídla a adresy provozovny, jde-li o osobu právnickou, dále identifikačního čísla a předmětu činnosti nebo podnikání.

4.2 Uvádění potravin do oběhu

§ 10 zák. 110/1997 Sb., o potravinách

- (1) Do oběhu je zakázáno uvádět potraviny

- a) jiné než zdravotně nezávadné,
 - b) klamavě označené nebo nabízené ke spotřebě klamavým způsobem,
 - c) s prošlým datem použitelnosti,
 - d) neznámého původu,
 - e) překračující nejvyšší přípustné úrovně kontaminace radionuklidy stanovené přímo použitelným předpisem Evropských společenství upravujícím nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace potravin a krmiv po jaderné havárii nebo jiném případě radiační mimořádné situace,
 - f) ozářené v rozporu s požadavky stanovenými tímto zákonem a prováděcím právním předpisem.
- (2) Potraviny s proslou dobou minimální trvanlivosti mohou být uváděny do oběhu, jsou-li takto označeny a jsou-li zdravotně nezávadné.
- (3) Potraviny použitelné k jinému než původnímu použití mohou být uváděny do oběhu, pouze jsou-li zdravotně nezávadné a je-li na nich nebo při nich zřetelně označen doporučený způsob použití.

§ 11 zák. 110/1997 Sb., o potravinách

- (1) Provozovatel potravinářského podniku, který uvádí potraviny do oběhu, je povinen
- a) skladovat potraviny nebo suroviny v prostorách a za podmínek, které umožňují uchovat jejich zdravotní nezávadnost a jakost,
 - b) vyloučit přímý styk potravin nebo surovin s látkami nepříznivě ovlivňujícími zdravotní nezávadnost a jakost potravin,
 - c) uchovávat potraviny a suroviny při teplotách stanovených vyhláškou nebo deklarovanými výrobcem,
 - d) odděleně umístit a zřetelně označit potraviny použitelné k jinému než původnímu použití a potraviny s prošlým datem minimální trvanlivosti,
 - e) s ohledem na povahu potraviny přiměřeně zkrátit datum minimální trvanlivosti nebo použitelnosti uvedené na obalu potraviny, pokud byla rozbalena za účelem prodeje jednotlivých částí, a stanovit i podmínky jejího dalšího uchování tak, aby nedošlo ke zhoršení jakosti a zdravotní nezávadnosti potraviny,
 - f) potraviny určené pro zvláštní výživu, doplňky stravy a potraviny nového typu uvádět do oběhu pouze balené.
- (2) Provozovatel potravinářského podniku uvedený v odstavci 1 je dále povinen
- a) neprodleně vyřadit z dalšího oběhu potraviny
 - 1. uvedené v § 10 odst. 1,
 - 2. balené do obalů a obalových materiálů, které neodpovídají požadavkům stanoveným tímto zákonem a požadavkům na předměty a materiály přicházející do přímého styku s potravinami,
 - 3. nedostatečně nebo nesprávně označené,
 - 4. neodpovídající požadavkům na jakost stanovenou vyhláškou nebo deklarovanou výrobcem,
 - 5. páchnoucí, pokud pach není charakteristickou vlastností výrobku, nebo jinak poškozené, deformované, znečištěné nebo zjevně chemicky nebo mikrobiologicky narušené;

- b) zajistit, aby do oběhu uváděl
1. doplňky stravy, které obsahují vitaminy nebo minerální látky jiné než stanovené v prováděcím právním předpisu, pouze po předchozím souhlasu Ministerstva zdravotnictví,
 2. potraviny nového typu jiné než rovnocenné pouze na základě souhlasu vydaného podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství upravujícího potraviny nového typu; žádost se podává na Ministerstvo zdravotnictví a kopie žádosti se zasílá Komisi Evropských společenství,
- c) zabezpečit, aby ve všech fázích uvádění potraviny do oběhu byl k dispozici doklad o původu zboží.
- (3) Žádost o souhlas podle odstavce 2 písm. b) bodu 1 musí obsahovat údaje o složení potraviny a povaze jejího zdroje, výsledky laboratorních analýz z hlediska výskytu kontaminujících látek v potravinách a stanovených mikrobiologických kritérií v potravinách a vyjádření Státního zdravotního ústavu o zdravotní nezávadnosti potraviny.
 - (4) Ministerstvo zdravotnictví může v rozhodnutí vydaném podle odstavce 2 písm. b) bodu 1 stanovit podmínky použití doplňku stravy a jeho označení na obale určeném pro spotřebitele.
 - (5) Ministerstvo zdravotnictví z moci úřední odejme souhlas vydaný podle odstavce 2 písm. b) bodu 1 nebo změní toto rozhodnutí, jsou-li zjištěny nové informace nebo přehodnoceny stávající informace o vlivu doplňků stravy nebo živiny na lidské zdraví. V rozhodnutí Ministerstvo zdravotnictví stanoví podmínky pro doprodej nebo jinou spotřebu doplňku stravy.
 - (6) Je-li při nabízení k prodeji a prodeji potraviny uváděno výživové tvrzení, musí být na vývěsce umístěné na viditelném místě v blízkosti vystavené potraviny uvedena výživová hodnota, pokud již není uvedena na obalu výrobcem potraviny. Rozsah výživového tvrzení, způsob uvádění výživové hodnoty a jejich výpočtu stanoví vyhláška.
 - (7) Provozovatel potravinářského podniku, který uvádí potraviny do oběhu, je povinen zajistit zásobování obyvatelstva potravinami v rozsahu a zaměření stanoveném v rámci hospodářských opatření uložených v krizovém stavu podle zvláštních právních předpisů.
 - (8) Provozovatel potravinářského podniku, který uvádí do oběhu nebo vyváží čerstvé ovoce, čerstvou zeleninu nebo konzumní brambory, je povinen písemně oznámit tuto skutečnost příslušnému orgánu dozoru, a to nejpozději v den zahájení uvádění do oběhu nebo v den vývozu. Jakékoliv změny týkající se tohoto oznámení musí být neprodleně písemně sděleny příslušnému orgánu dozoru.
 - (9) V oznámení podle odstavce 8 provozovatel potravinářského podniku uvede jméno, příjmení a místo podnikání, jde-li o osobu fyzickou, obchodní firmu, popřípadě název a sídlo, jde-li o osobu právnickou, dále pak druh, skupinu a podskupinu čerstvého ovoce, čerstvé zeleniny nebo konzumních brambor, které bude uvádět do oběhu nebo vyvážet.
 - (10) Podnikatelské zájmy právnických osob, které jsou v souladu s tímto zákonem, ochraňuje zájmové sdružení právnických osob s názvem "Potravinářská komora České republiky" založené podle zvláštního zákona.

- (11) Ministerstvo zdravotnictví je oprávněno vést informační systém o vydaných správních rozhodnutích, zamítnutých návrzích na vydání souhlasu k uvedení látky nebo potraviny do oběhu a o potravinách, které mu byly oznámeny podle tohoto zákona s uvedením údajů o složení a značení potravin včetně údajů o případném ozáření, a údajů o výrobcích a dovozcích těchto potravin. Údaje obsažené v této evidenci je oprávněno sdělovat orgánům státního dozoru nad potravinami a zveřejňovat z nich způsobem umožňujícím dálkový přenos informace údaje zahrnující obchodní název výrobku, označení výrobce potraviny v České republice i v zahraničí v rozsahu podle značení na obalu určeném pro spotřebitele, jakož i označení účastníka řízení, kterému bylo rozhodnutí vydáno.

§ 3 zák. 455/2001 Sb., o živnostenském podnikání

- (1) Živností není:

- a) provozování činnosti vyhrazené zákonem státu nebo určené právnické osobě,
- b) využívání výsledků duševní tvůrčí činnosti, chráněných zvláštními zákony, jejich původci nebo autory,
- c) výkon kolektivní správy práva autorského a práv souvisejících s právem autorským podle zvláštního právního předpisu,
- d) restaurování kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi,
- e) provádění archeologických výzkumů.

- (2) Živností dále není v rozsahu zvláštních zákonů činnost fyzických osob:

- a) lékařů, zubních lékařů a farmaceutů, nelékařských zdravotnických pracovníků při poskytování zdravotní péče a přírodních léčitelů,
- b) veterinárních lékařů, dalších veterinárních pracovníků včetně pracovníků veterinární asanace a osob vykonávajících odborné práce při šlechtitelské a plemenářské činnosti v chovu hospodářských zvířat,
- c) advokátů, notářů a patentových zástupců a soudních exekutorů,
- d) znalců a tlumočnicků,
- e) auditorů a daňových poradců,
- f) burzovních dohodců,
- g) zprostředkovatelů a rozhodců při řešení kolektivních sporů a rozhodců při rozhodování majetkových sporů,
- h) úředně oprávněných zeměměřických inženýrů,
- i) autorizovaných architektů a autorizovaných inženýrů činných ve výstavbě, kteří vykonávají svoji činnost jako svobodní architekti a svobodní inženýři,
- j) autorizovaných inspektorů, kteří vykonávají svoji činnost jako svobodné povolání.

- (3) Živností dále není:

- a) činnost bank, institucí elektronických peněz, provozovatelů platebních systémů, pojišťoven, zajišťoven, pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí a odpovědných pojistných matematiků, penzijních fondů, spořitelních a úvěrních družstev, komoditních burz, organizátorů regulovaných trhů, obchodníků s cennými papíry a jejich vázaných zástupců a činnost osob zabývajících se kolektivním investováním a činnosti osob provádějících vypořádání obchodů

s cennými papíry, činnosti osob provádějících přijímání a předávání pokynů nebo investičního poradenství týkající se investičních nástrojů za podmínek stanovených zvláštním zákonem a jejich vázaných zástupců,

- b) pořádání loterií a jiných podobných her,
- c) hornická činnost a činnost prováděná hornickým způsobem,
- d) výroba elektřiny, výroba plynu, přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny, distribuce plynu, uskladňování plynu, výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie, které podléhají licenci podle zvláštního právního předpisu,
- e) zemědělství, včetně prodeje nezpracovaných zemědělských výrobků za účelem zpracování nebo dalšího prodeje, nejde-li o provozování odborných činností na úseku rostlinolékařské péče,
- f) prodej nezpracovaných rostlinných a živočišných výrobků z vlastní drobné pěstitelské a chovatelské činnosti fyzickými osobami,
- g) námořní doprava a mořský rybolov,
- h) provozování dráhy a drážní dopravy,
- i) vykonávání komunikační činnosti podle zvláštního právního předpisu,
- j) výzkum, výroba a distribuce léčiv,
- k) zacházení s návykovými látkami, přípravky je obsahujícími a s některými látkami používanými k výrobě nebo zpracování návykových látek podle zvláštního zákona,
- l) činnost autorizovaných nebo akreditovaných osob v oblasti státního zkušebnictví,
- m) zahraniční obchod s vojenským materiálem,
- n) výkon inspekce práce,
- o) provozování rozhlasového a televizního vysílání,
- p) nabízení nebo poskytování služeb směřujících bezprostředně k uspokojování sexuálních potřeb,
- r) zprostředkování zaměstnání,
- s) provozování stanic technické kontroly,
- t) výchova a vzdělávání ve školách, předškolních a školských zařízeních zařazených do rejstříku škol a školských zařízení, vzdělávání v bakalářských, magisterských a doktorských studijních programech a programech celoživotního vzdělávání podle zvláštního právního předpisu,
- u) nakládání s vysoce nebezpečnými látkami,
- v) provozování letišť, provozování obchodní letecké dopravy a leteckých prací a poskytování leteckých služeb,
- x) činnost organizací zřízených podle zvláštních právních předpisů vykonávaná v souladu s účelem, pro který byly zřízeny,
- y) výkon sociálně-právní ochrany dětí právníckými a fyzickými osobami, jsou-li výkonem sociálně-právní ochrany dětí pověřeny podle zvláštního právního předpisu,
- z) vyhledávání, průzkum a těžba nerostných zdrojů ze dna moří a oceánů a jeho podzemí za hranicemi pravomocí států,
- aa) provozování pohřebišť,
- ab) činnost autorizovaných obalových společností podle zvláštního právního předpisu,

- ac) nakládání s vysoce rizikovým a rizikovým biologickým agens a toxinem,
- ad) provozování zoologických zahrad na základě licence vydané Ministerstvem životního prostředí,
- ae) archivnictví,
- af) poskytování sociálních služeb podle zvláštního právního předpisu,
- ag) činnost autorizovaných osob, oprávněných ověřovat dosažení odborné způsobilosti vyžadované k získání dílčí kvalifikace podle zvláštního zákona,
- ah) pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor.

§ 10 zák. 568/1992 Sb., o dani z příjmu

Ostatní příjmy

- (1) Ostatními příjmy, při kterých dochází ke zvýšení majetku, pokud nejde o příjmy podle § 6 až 9, jsou zejména
 - a) příjmy z příležitostných činností nebo z příležitostného pronájmu movitých věcí, včetně příjmů ze zemědělské výroby, která není provozována podnikatelem (samostatně hospodařícím rolníkem),
 - b) příjmy z převodu vlastní nemovitosti, bytu nebo nebytového prostoru nebo spoluvlastnického podílu na nich, movité věci, cenného papíru a příjmy plynoucí jako protiplnění menšinovým akcionářům při uplatnění práva hlavního akcionáře na výkup účastnických cenných papírů podle zvláštního právního předpisu s výjimkou uvedenou v § 4,
 - c) příjmy z převodu účasti na společnosti s ručením omezeným, komanditisty na komanditní společnosti nebo z převodu členských práv a povinností k družstvu a majetkových podílů na transformovaném družstvu s výjimkou uvedenou v § 4,
 - d) příjmy ze zděděných práv z průmyslového a jiného duševního vlastnictví, včetně práv autorských a práv příbuzných právu autorskému,
 - e) přijaté výživné, důchody a obdobné opakující se požitky s výjimkou uvedenou v § 4,
 - f) podíl společníka obchodní společnosti s výjimkou společníka veřejné obchodní společnosti, komplementáře komanditní společnosti nebo podíl člena družstva na likvidačním zůstatku při likvidaci společnosti nebo družstva a nebo podíl majitele podílového listu z podílu připadajícího na podílový list při zrušení podílového fondu, s výjimkou splynutí nebo sloučení podílového fondu,
 - g) vypořádací podíl při zániku účasti společníka obchodní společnosti, s výjimkou společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti, nebo při zániku členství v družstvu a další podíl na majetku družstva,
 - h) výhry v loteriích, sázkách a jiných podobných hrách a výhry z reklamních soutěží a slosování s výjimkou uvedenou v odstavci 3 písm. b) a v § 4,
 - ch) ceny z veřejných soutěží, ze sportovních soutěží a ceny ze soutěží, v nichž je okruh soutěžících omezen podmínkami soutěže, anebo jde o soutěžící vybrané pořadatelem soutěže, s výjimkou uvedenou v § 4,
 - i) příjmy, které společník veřejné obchodní společnosti nebo komplementář komanditní společnosti obdrží v souvislosti s ukončením účasti na veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti od jiné osoby než od veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti, v níž ukončil účast,

- j) příjmy z převodu jmění na společníka a příjmy z vypořádání podle zvláštního právního předpisu,
 - k) příjmy z jednorázového odškodnění budoucích nároků na náhradu za ztrátu příjmu na základě písemné dohody o jejich úplném a konečném vypořádání mezi oprávněným a pojišťovnou s výjimkou uvedenou v § 4.
- (2) Příjmy podle odstavce 1, plynoucí manželům ze společného jmění manželů, se zdaňují u jednoho z nich. Příjmy plynoucí manželům z prodeje nebo převodu majetku nebo práva ve společném jmění manželů, které byly zahrnuty v obchodním majetku, se zdaňují u toho z manželů, který měl takový majetek nebo právo zahrnuté v obchodním majetku. U příjmů plynoucích z prodeje nebo převodu majetku nebo práva ve společném jmění manželů, které byly zahrnuty v obchodním majetku zemřelého manžela (manželky), které plynou pozůstalému manželovi (manželce), se ke lhůtě uvedené v § 4 vztahující se k majetku nebo právu zahrnutým v obchodním majetku, nepřihlíží.
- (3) Od daně jsou, kromě příjmů uvedených v § 4, osvobozeny
- a) příjmy podle odstavce 1 písm. a), pokud jejich úhrn u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období 20 000 Kč; přitom příjmem poplatníka, kterému plyne příjem z chovu včel a u kterého nepřekročí ve zdaňovacím období počet včelstev 40, je částka 500 Kč na jedno včelstvo,
 - b) výhry z loterií, sázek a podobných her provozovaných na základě povolení vydaného podle zvláštních předpisů nebo na základě obdobných předpisů vydaných v členských státech Evropské unie nebo dalších státech, které tvoří Evropský hospodářský prostor.
- (4) Základem daně (dílčím základem daně) je příjem snížený o výdaje prokazatelně vynaložené na jeho dosažení. Jsou-li výdaje spojené s jednotlivým druhem příjmu uvedeným v odstavci 1 vyšší než příjem, k rozdílu se nepřihlíží. Plynou-li příjmy podle odstavce 1 písm. h) a ch) ze zdrojů v zahraničí, je základem daně (dílčím základem daně) příjem nesnížený o výdaje. Jde-li o příjmy ze zemědělské výroby, lze výdaje uplatnit podle § 7 odst. 7 písm. a). Poplatník, který uplatňuje výdaje podle § 7 odst. 7 písm. a), je povinen vždy vést záznamy o příjmech. Příjmy plynoucí ze splátek na základě uzavřené kupní smlouvy nebo ze zálohy na základě uzavřené smlouvy o budoucím prodeji nemovitosti se zahrnou do dílčího základu daně za zdaňovací období, ve kterém byly dosaženy. Plynou-li příjmy podle odstavce 1 písm. k), jsou samostatným základem daně pro zdanění zvláštní sazbou daně (§ 36).
- (5) U příjmů podle odstavce 1 písm. b) je výdajem cena, za kterou poplatník věc (právo) prokazatelně nabyl, a jde-li o věc (právo) zděděnou nebo darovanou, cena zjištěná pro účely daně dědické nebo darovací. U příjmů z postoupení pohledávky nabyté postoupením, darem nebo děděním je výdajem hodnota pohledávky. Jde-li o hmotný majetek odpisovaný podle § 26 a následujících, který byl zahrnut do obchodního majetku pro výkon podnikatelské nebo jiné samostatné výdělečné činnosti nebo sloužil k pronájmu, je výdajem zůstatková cena podle § 29 odst. 2. Jde-li o věc (právo) získanou směnou nebo výhrou, vychází se z ceny podle zvláštního předpisu (§ 3 odst. 3). Výdajem jsou též částky prokazatelně vynaložené na technické zhodnocení, opravu a údržbu věci, včetně dalších výdajů souvisejících s uskutečněním prodeje s výjimkou výdajů na osobní potřebu poplatníka. K hodnotě vlastní práce poplatníka na věci, kterou si sám vyrobil nebo vlastní prací zhodnotil, se při stanovení výdajů nepřihlíží. U příjmů z prodeje cenných papírů lze kromě nabývací ceny akcie a pořizovací ceny ostatních cenných papírů uplatnit i výdaje související s uskutečněním prodeje a platby

za obchodování na trhu s cennými papíry při pořízení cenných papírů. Výdaje, které převyšují příjmy podle odstavce 1 písm. b), c), f) a g) v tom zdaňovacím období, kdy poprvé plynou splátky nebo zálohy na prodej věcí movitých, cenných papírů, nemovitosti, na budoucí prodej nemovitosti nebo na prodej účasti na společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti, podílu na základním kapitálu družstva nebo pohledávky podle § 33a zákona o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku s výjimkou uvedenou v § 4, mohou být uplatněny v tomto zdaňovacím období až do výše tohoto příjmu. Jestliže příjem plyne i v dalších zdaňovacích obdobích, postupuje se obdobně, a to až do výše celkové částky, kterou lze podle tohoto ustanovení uplatnit. U příjmů z prodeje nemovitého majetku je výdajem zaplacená daň z převodu nemovitostí podle § 24 odst. 2 písm. ch), i když je uhrazena v jiném zdaňovacím období než v tom, v němž plyne příjem z prodeje. U příjmů z prodeje nemovitého majetku, který byl v bezpodílovém spoluvlastnictví manželů, je výdajem daň z převodu nemovitostí zaplacená kterýmkoliv z nich. U příjmů podle odstavce 1 písm. b) je výdajem vrácená záloha, i když je vrácena v jiném zdaňovacím období.

- (6) U příjmů podle odstavce 1 písm. c), f) a g) se za výdaj považuje nabývací cena podílu. Výdajem není podíl na majetku družstva převedený v rámci transformace družstev podle zvláštního předpisu s výjimkou podílu nebo jeho části, který je náhradou podle zvláštních předpisů, a s výjimkou dalšího podílu na majetku družstva, je-li vydán ve věcném nebo nepeněžitém plnění. Při přeměně investičního fondu na otevřený podílový fond, při přeměně uzavřeného podílového fondu na otevřený podílový fond, při změně obhospodařovatele podílového fondu, při sloučení a splynutí podílových fondů a při sloučení, splynutí a rozdělení investičního fondu se za nabývací cenu akcie nebo podílového listu u téhož poplatníka považuje nabývací cena akcie původního investičního fondu nebo podílového listu původního podílového fondu. U příjmů z převodu jmění na společníka se za výdaj považuje nabývací cena podílu nebo pořizovací cena cenných papírů, převzaté závazky, které byly následně uhrazeny, a uhrazené vypořádání, i když k uhrazení dojde v jiném zdaňovacím období než v tom, v němž plyne příjem z převodu jmění na společníka. U příjmů z vypořádání se za výdaj považuje nabývací cena podílu nebo pořizovací cena cenných papírů.
- (7) Důchod podle občanského zákoníku se považuje za základ daně (dílčí základ daně) po snížení o částku pořizovací ceny rovnoměrně rozdělenou na období pobírání důchodu. Toto období se stanoví jako střední délka života účastníka podle úmrtnostních tabulek Českého statistického úřadu v době, kdy důchod začne poprvé pobírat.
- (8) Příjmem podle odstavce 1 písm. f) a g) je také kladný rozdíl mezi oceněním majetku podle zvláštního právního předpisu a výší jeho hodnoty zachycené v účetnictví obchodní společnosti nebo družstva v souladu se zvláštním právním předpisem, při zániku účasti společníka v obchodní společnosti nebo členství v družstvu, pokud je podíl na likvidačním zůstatku nebo vypořádací podíl vypořádáván v nepeněžní formě. Pokud společníkovi nebo členovi družstva při zániku jeho účasti v obchodní společnosti nebo družstvu vznikne vedle práva na vypořádací podíl v nepeněžní formě současně i závazek vůči obchodní společnosti nebo družstvu, sníží se tento kladný rozdíl o částku závazku. Příjmy podle odstavce 1 písm. f) až ch) s výjimkou příjmů z podílu na likvidačním zůstatku a vypořádacího podílu u společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti plynoucí ze zdrojů na území České republiky jsou samostatným základem daně pro zdanění zvláštní sazbou daně (§ 36). Plynou-li tyto příjmy ze zdrojů v zahraničí, jsou základem daně (dílčím základem daně) podle § 5 odst. 2. Je-li v ceně z veřejné soutěže zahrnuta odměna

za užití díla nebo výkonu, sníží se o částku připadající na tuto odměnu základ daně zdaňovaný zvláštní sazbou daně a tato částka se zahrne do příjmů uvedených v § 7. U poplatníků uvedených v § 2 odst. 2, u nichž je sportovní činnost podnikáním nebo jinou samostatnou výdělečnou činností, se považují přijaté ceny ze sportovních soutěží za příjmy podle § 7.